 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน เรื่อง : การป้องกันและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	หน้า : 1 / 10
		รหัสเอกสาร : DR-00-3-005-00
ชื่อหน่วยงาน : ฝ่ายวิจัย	วันที่อนุมัติ :	
ผู้ตรวจสอบ : หัวหน้าฝ่ายวิจัย	ผู้อนุมัติ : รองคณบดีฝ่ายวิจัย	

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมและสามารถโต้ตอบในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นในห้องปฏิบัติการ และบริเวณโดยรอบ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยทั้งต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม มีการบันทึกเหตุการณ์เพื่อประโยชน์ในการดูแล ป้องกัน แก้ไขในอนาคต

2. ขอบข่าย

วิธีปฏิบัติงานฉบับนี้ครอบคลุมสำหรับบุคลากรทางห้องปฏิบัติการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

3. อุปกรณ์/เครื่องมือ

ไม่มี

4. ความรับผิดชอบ

บุคลากรทางห้องปฏิบัติการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติฉบับนี้

5. คำจำกัดความ

5.1 เหตุการณ์ฉุกเฉิน คือ ภาวะผิดปกติที่ไม่สามารถควบคุมได้ และส่งผลกระทบต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือร่วมกัน เช่น ไฟฟ้าลัดวงจร ไฟไหม้ ระเบิด น้ำประปารั่ว ท่อแตก ภัยธรรมชาติ และการเกิดเหตุการณ์จลาจล เป็นต้น

5.2 สารพิษ (Toxic substance) หมายถึง สารเคมีที่ก่อให้เกิดอันตรายต่ออวัยวะต่างๆ ของร่างกาย โดยทางปาก การสูดดมหรือสัมผัสทางผิวหนัง แบ่งเป็น

5.2.1 สารทำให้น้ำตาไหล เช่น acetyl bromide, benzyl bromide, benzyl isocyanate, benzyl chloride เป็นต้น

5.2.2 สารทำลายประสาท เช่น hydrogen cyanide, parathion, sarin เป็นต้น

5.2.3 สารทำลายไต เช่น arsenic compound, cadmium compound, chromium compound, sodium fluoride เป็นต้น

5.2.4 สารทำลายตับ เช่น acetonitrile, allyl alcohol, carbon tetrachloride, chloroform, cresol, dieldrin เป็นต้น

5.2.5 สารทำลายปอด เช่น alumina, asbestos, beryllium powder, mica, paraquat เป็นต้น

ผู้จัดทำ : น.ส. กมลมาศ ศรีขวัญ _____ ลงชื่อ : _____

ผู้รับรอง : รศ. ร.อ. พญ. ปาริชาติ เพิ่มพิกุล _____ ลงชื่อ : _____

 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน	หน้า : 4 / 10
	เรื่อง : การป้องกันและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	รหัสเอกสาร : DR-00-3-005-00

7.5.1.3 แจ้งหัวหน้าห้องปฏิบัติการ หรือ หัวหน้าโครงการวิจัยให้ทราบโดยทันที

7.5.1.4 แจ้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของส่วนงานหรือเจ้าหน้าที่งานอาชีวอนามัย (โทร 97451) ให้มาดำเนินการต่อไป

7.5.1.5 รายงานหัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา โดยลงบันทึกรายงานการเกิดอุบัติเหตุในรูปแบบฟอร์มตามที่หน่วยงานกำหนด หรือบันทึกในรูปแบบฟอร์มรายงานการเกิดอุบัติเหตุในห้องปฏิบัติการ (ข้อ 8.1)

7.5.2 วิธีปฏิบัติเมื่อเกิดการหกปนเปื้อนของเชื้อโรคน้อยกว่า 10 ml

7.5.2.1 ก่อนการทำความสะอาดต้องสวมใส่ PPE ทุกครั้ง ตามระดับอันตรายของเชื้อโรค

7.5.2.2 ใช้กระดาษคลุมบริเวณที่เกิดเหตุ แล้วใช้ 1% NaOCl เทราดโดยรอบจากด้านนอกสู่ด้านใน ทิ้งไว้ 10 – 30 นาที

7.5.2.3 เก็บกระดาษทิ้งลงในถุงแดง และเช็ดบริเวณที่ปนเปื้อนด้วย 1% NaOCl และ 70% alcohol ซ้ำอีกครั้ง ตามลำดับ

7.5.2.4 รายงานหัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา โดยลงบันทึกรายงานการเกิดอุบัติเหตุในรูปแบบฟอร์มตามที่หน่วยงานกำหนด หรือบันทึกในรูปแบบฟอร์มรายงานการเกิดอุบัติเหตุในห้องปฏิบัติการ (ข้อ 8.1)

รูปที่ 1 วิธีการทำความสะอาดเชื้อหกปนเปื้อนออกตู้ชีวนิรภัย

7.5.3 วิธีปฏิบัติเมื่อเกิดการหกปนเปื้อนของเชื้อภายในตู้ชีวนิรภัย (Biological Safety Cabinet, BSC)

7.5.3.1 **ห้ามปิดสวิทช์ BSC โดยเด็ดขาด**

7.5.3.2 ใช้กระดาษคลุมบริเวณที่เกิดเหตุ แล้วใช้ 1% NaOCl เทราดโดยรอบจากด้านนอกสู่ด้านใน ทิ้งไว้ 10 – 30 นาที

7.5.3.3 เก็บกระดาษทิ้งลงในถุงแดง และเช็ดทำความสะอาดอีกครั้งด้วย 1% NaOCl

ผู้จัดทำ : น.ส. กมลมาศ ศรีขวัญ _____ ลงชื่อ : _____

ผู้รับรอง : รศ. ร.อ. พญ. ปาริชาติ เพิ่มพิกุล _____ ลงชื่อ : _____

 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน	หน้า : 5 / 10
	เรื่อง : การป้องกันและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	รหัสเอกสาร : DR-00-3-005-00

7.5.3.4 เช็ดพื้นผิวและผนังตู้ชีวนิรภัยด้วย 1% NaOCl และเปิดให้ตู้ทำงานต่อไปอีกประมาณ 10 นาทีก่อนปิดเครื่อง

7.5.3.5 รายงานหัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา โดยลงบันทึกรายงานการเกิดอุบัติเหตุในรูปแบบฟอร์มตามที่หน่วยงานกำหนด หรือบันทึกในรูปแบบฟอร์มรายงานการเกิดอุบัติเหตุในห้องปฏิบัติการ (ข้อ 8.1)

7.5.4 วิธีปฏิบัติเมื่อภาชนะบรรจุสิ่งส่งตรวจแตกใน centrifuge

7.5.4.1 ถ้าภาชนะบรรจุสิ่งส่งตรวจแตกอยู่ใน centrifuge ขณะทำงาน ให้ปิดเครื่องและรอประมาณ 30 นาที เพื่อให้สิ่งส่งตรวจที่ฟุ้งกระจายตกลงเสียก่อน

7.5.4.2 สวม PPE ที่เหมาะสมก่อนเปิดฝา centrifuge อย่างระมัดระวัง

7.5.4.3 หากตรวจสอบว่ามีการ spill ใน safety cup ให้ใส่เปร์ยภายนอกด้วย 1% NaOCl ทิ้งไว้ 10 - 20 นาที แล้วนำ cup/rotor ไปที่ BSC ที่ใกล้ที่สุด ทำการลดปริมาณเชื้อลงโดยเปิด media ให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ และแช่ใน 1% NaOCl ในปริมาณที่เหมาะสม ตั้งทิ้งไว้ 30 นาที สำหรับ chamber ที่ใส่ rotor ให้ทำการ decontaminate โดยเช็ดด้วย 1% NaOCl (กรณีไม่มี BSC หรือนำ rotor ไปไม่ได้ ให้ปิดฝาเครื่องและติดป้ายห้ามใช้งาน รายงานให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางกรวิจัยประจำส่วนงานและผู้บังคับบัญชาทราบ)

7.5.4.4 ใช้ปากคีบ (forceps) คีบเศษแก้วออก แล้วใช้ปากคีบคีบกระดาษชุบ 0.5% NaOCl เช็ดทำความสะอาดภายใน centrifuge 2 ครั้ง และเช็ดทำความสะอาดอีกครั้งด้วยน้ำสะอาด และทิ้งกระดาษลงในถุงแดง

7.5.4.5 รายงานหัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา โดยลงบันทึกรายงานการเกิดอุบัติเหตุในรูปแบบฟอร์มตามที่หน่วยงานกำหนด หรือบันทึกในรูปแบบฟอร์มรายงานการเกิดอุบัติเหตุในห้องปฏิบัติการ (ข้อ 8.1)

7.5.5 การทำลายเชื้อที่หกบนพื้น

ใช้กระดาษคลุมบริเวณที่เกิดเหตุ แล้วใช้ 1% NaOCl เเทราดโดยรอบ ทิ้งไว้ 20 นาที ใส่ถุงมือแล้วใช้ปากคีบหยิบกระดาษทิ้งลงถุงขยะติดเชื้อ เช็ดบริเวณที่เกิดเหตุด้วย 1% NaOCl และ 70% alcohol ซ้ำอีกครั้ง ตามลำดับ

7.6 วิธีปฏิบัติหากเกิดแผ่นดินไหว

7.6.1 อย่าตื่นตกใจ พยายามควบคุมสติอยู่ในความสงบ

7.6.2 กรณีกำลังปฏิบัติงานให้ระวังสิ่งของที่อยู่สูงตกใส่ เช่น ชั้นส่วนอาคาร เศษอิฐ เศษปูนที่แตกออกจากเพดาน ให้ระวังตู้เก็บของ ชั้นวางของ และอุปกรณ์/เครื่องมือเลื่อนขนหรือล้มทับ ให้ออกห่างจากประตูหน้าต่าง และกระจก ถ้าการสั่นไหวรุนแรงให้หลบอยู่ใต้โต๊ะ หรือมุมห้อง อย่าวิ่งออกมานอกอาคาร

ผู้จัดทำ : น.ส. กมลมาศ ศรีขวัญ _____ ลงชื่อ : _____

ผู้รับรอง : รศ. ร.อ. พญ. ปาริชาติ เพิ่มพิกุล _____ ลงชื่อ : _____

 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน	หน้า : 6 / 10
	เรื่อง : การป้องกันและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	รหัสเอกสาร : DR-00-3-005-00

7.6.3 กรณีอยู่ในอาคารสูง ควรรีบออกจากอาคารโดยเร็ว และห้ามใช้ลิฟต์เด็ดขาด

7.6.4 อย่าใช้เทียน ไม่ขีดไฟ และสิ่งๆที่ทำให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟ เพราะอาจมีแก๊สรั่วอยู่บริเวณนั้น

7.7 วิธีปฏิบัติหากเกิดอัคคีภัยในห้องปฏิบัติการ ให้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการระงับอัคคีภัยของโรงพยาบาลศิริราช (ข้อ 8.2)

7.8 การรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉิน

7.8.1 หลังเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน รายงานหัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา ให้ทราบในเวลาทำการ หรือวันทำการ ถัดไป เพื่อขอคำแนะนำในการดำเนินการที่เหมาะสม และบันทึกรายงานการเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินในรูปแบบฟอร์มที่หน่วยงานกำหนด หรือบันทึกในรูปแบบฟอร์มรายงานการเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน (ข้อ 8.3)

7.8.2 กรณีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้นในฝ่ายวิจัย ให้ลงบันทึกในรูปแบบฟอร์มรายงานการเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน (ข้อ 8.3) และรายงานให้รองคณบดีฝ่ายวิจัยทราบ

มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ผู้จัดทำ : น.ส. กมลมาศ ศรีขวัญ _____ ลงชื่อ : _____

ผู้รับรอง : รศ. ร.อ. พญ. ปาริชาติ เพิ่มพิกุล _____ ลงชื่อ : _____

 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน	หน้า : 9 / 10
	เรื่อง : การป้องกันและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	รหัสเอกสาร : DR-00-3-005-00

8.3 แบบฟอร์มรายงานการเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน (SD-00-4/093-F93-00)

	แบบฟอร์มรายงานการเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ฝ่ายวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	รหัสเอกสาร : SD-00-4/093-F93-00
		แก้ไขครั้งที่ 00 วันที่อนุมัติ: 7 ต.ค. 2562

แบบฟอร์มรายงานการเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

วันที่เกิดเหตุการณ์ ..... เวลา ..... วันที่รายงาน .....

1. รายละเอียดการเกิดเหตุการณ์

.....

.....

.....

.....

2. ความเสียหาย/ผลกระทบ

.....

.....

3. การวิเคราะห์สาเหตุที่เกิดขึ้น

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการป้องกันแก้ไข

.....

.....

5. การสั่งการ/ดำเนินการของฝ่ายบริหาร

.....

.....

..... ผู้รายงาน

(.....)

..... / ..... / .....

..... ผู้บังคับบัญชา

(.....)

..... / ..... / .....

ผู้จัดทำ : น.ส. กมลมาศ ศรีขวัญ   ผู้รับรอง : รศ. ร.อ. พญ. ปาริชาติ เพิ่มพิกุล   ผู้อนุมัติ : ศ. ดร. นพ. ประเสริฐ เอื้อวรากุล

ผู้จัดทำ : น.ส. กมลมาศ ศรีขวัญ   ลงชื่อ : _____

ผู้รับรอง : รศ. ร.อ. พญ. ปาริชาติ เพิ่มพิกุล   ลงชื่อ : _____

